pelierunt in monte ubi fuāt constituti.
Illi autē qui missi fuānt ad sc̄m petiūū
deduxūnt eū adhuc ī infirmitate la
borantē: qui paucis dieb; totā fratu
tatem gubernanſ. ⁊ hic in pace defunc
tuſ ē. relinquenſ post ſe uirū iuſtū ⁊
acceptiſſimū deo orſeſiū nomine. Hec
ḡ nos ex multiſ eoꝝ mitiſ deſcͤpſimus
pauca. & ex magnis parua digeſſimꝰ.
ñ ut illiſ honor aliquiſ pſtaret. nec
enim faſ ē credere eoſ indigere uel p̄
coniſ. quib; ē ſufficienſ ętna lauſ &
indeficienſ glā. quā corā xp̄o ⁊ anglīs
eiuſ adepti ſt̄. & pleniꝰ cum ſuiſ corpo
rib; in reſurrectione omniū ꝯſeqͥnt.
fulgebūt enim iuſti ſic̄ ſol in ꝯſpectu dī.
qui glificanteſ ſe glificare teſtatuſ eſt.
ſ; ut noſ emulatoreſ eoꝝ ꝑitiſ efficia
mur uirib;. cū uitaſ eoꝝ p̄clariſſimaſ
agnoſcenteſ eaſ imitari xp̄o donan
te ꝯtendimꝰ. p̄cib; ſemꝑ adiuti bonoꝝ
patrū. patarchaꝝ. ꝓphetaꝝ. aploꝝ. mar
tyrū. omniūq; ſc̄oꝝ. ꝑq̄s omp̄c d̄s &
clemenſ d̄s nr̄. beata ⁊ coętna & con
ſubſtantialiſ ⁊ inſeparabiliſ t̄nitaſ
pat̄ ⁊ filiꝰ & ſp̄c ſc̄s glorificat̄ ⁊ collau
datur. q̄a ipſi debetꝰ omniſ lauſ et
glā in ſc̄la ſc̄loꝝ Amen. Explicit
uitā ſc̄i Pachomij abbatis.

Incip̄ p̄facio ī uitā b̄i Mauri abbis.

Frater ſuiſ famuloꝝ x̄ famuliſ om
nib; monachiſ q̄ ſt̄ mori
ente & occidente. meridie
& ſeptentrione. ſc̄dm pieta
tem quā unā nobiſcū indō retinēt.
grā. miſcdia. pax & ꝓpitiatio a deo
patre omīpotente ꝯditore omniū.
& ab ihū xp̄o unico filio eiꝰ dn̄o redep
tore ⁊ ſaluatore nr̄o. atq; a ſp̄u ſc̄o
illuminatore ⁊ iuſtificatore anima
rū nr̄aꝝ. Cum a parentib; meiſ om
nipotentiſ dī ſeruitio nutendꝰ. ſe
cundū reglariſ normā inſtitutiōiſ
ſeptenniſ beato benedicto inclͥ ſc̄iſ
ſimo cenobio qd̄ iſde totiꝰ ſc̄itatiſ uir
in caſſino edificauat caſtro traditꝰ
fuiſſē. iuxta miſerentiſ dī pietatē
qua ⁊ uelle & opari in nob ꝑficit pro
bona uoluntatē. gratuita noſ ⁊ omi
potentiſſima miſcōne ut uelimꝰ pre
uenienſ. ac miſcdiſſima grā ne fruſ
tra bona que inſpirare dignat̄ aggre
di conenꝰ. ſubſequēſ. quin magiſ ut
recta in illū fide credenteſ. atq; in bo
nitate & ſimplicitate cordiſ de illo
ſentienteſ. ꝑluſ que ip̄e t̄buit ⁊ in
mittit p̄mia ętnoꝝ ab eo recipe ſpe
remꝰ gaudioꝝ. ſi tam̄ ꝓpoſiti noſtri
⁊ fidi rigorē ad finē uſq; firmū ac
ī ꝯuulſū ſeruemꝰ. poſtq̄m ut ipſi

supno placuit opifici annos puerilis eta
tis emensus sum. & uti iam liberę facul
tatis cepi pmissione. ex integro me p
uirib; & scire monasticę mancipaui
obseruationi. adeo ut nec momto qdē
uisioni beatissimi 7 scissimi benedicti
disiungi ullom uellē. s; semp ei deo
placita & hominib; imitanda instrui
doctrina. ac radiantib; edificari exē
plis ardentissimo desidabā amore.
Cernens itaq; beatissim pat me per
omia saluti pprię & regulari institu
tioni opam dare. multis sepissime
argumtationib; ppositū animi mei
ius est expiri. & de his quę ipse hōi
possibilia ac impossibilia eē sciebat.
S; ubi p grām omnipotentis dī q omis
homines uult saluos fieri me para
tissimū atq; pmptissimū ad omne
qcquid illud erat aggrediendū ac
adtemptandū siue & pferendū eē
puidit. ilico spetial pcētis obsequioy
meoy uti seruitiis cepit. meq; archa
nis quibq; & nulli pene abeo utas
serebat ante prs credititis. paterno
affectu instruę ac contra temptan
tia pmunire uitia. Unde factū est.
ut cū beatissimo mauro q abeo re
ligiosissime nutritus & eruditus fuat.
quiq; uitę mito & pfectione itutū

magistri coopator extitit. me ad partes
dirigēt gallia. quo illi aliqd solatiū
mea pberet cohabitatio. Ego qppe ex p
orib; qui abeo pmi educati fuant. sol
supstes eram tyronib;. Gra siquidē fun
dandę cenobialis religionis. ad tā lon
ginquas exterasq; abeo transmissus
ē regiones. Deniq; diuinitatis maies
tas omnipotentissima. q omia circum
plectens 7 penetrans. intelligit cogi
tationes alonge. & nouit omia nouis
sima 7 antiqua. 7 omis uias singuloy
puidet. cū eidem scissimo pat suum
monastiū in loco supius iā dicto ab
ipso constructū. occulto suo iudicio de
struendū euertendūq; pdidisset. &
uir dni inconsolabili p hoc afflictione
fletus qm maxime afficeretur. reuela
tio illū cęlestis tali releuare ac con
fortare dignata ē oraclo. Noli ait p
batissime ac dilectissime dō benedic
te. p his quę huic euentura didicisti
loco mestū ullom gerere animū. qm
qd semel pfixū atq; decretū est iscru
tabili summę ditatis consilio. intransi
bile atq; irreuocabile sine dubio pa
trabitur. solis ē tuo mito concessis cunc
toy habitantiū animab;. S; aderit
quā pxime omnipotentis ppitia conso
latio. quę 7 locū hunc in pristinū.

imo in ampliorem quam nunc uidetur tuis nichilominus meritis restituet gradum. et aliis proinde nationibus huius lumen religiositatis de hoc eodem irradiabit loco. Pro quo ut interpellatus uel potius efflagitatus fuis. extemplo quos probabiliores in huius gregis sanctae conuersationis quo deposceris mittere maturato. sciens procul dubio quoniam laboris eorum uberrimus erit fructus. et tibi ad cumulum recipiendorum augmentabitur premiorum. et illos ad habitationem perennis introducet beatitudinis. Hoc ergo sanctissimus dominoque carissimus pater certus factus responso. mox ut legatione cynomannici antistitis conuentus et exhortus est. continuo summe religionis uirum euocans maurum. cum consilio totius congregationis legatis eum ipsius assignat praesulis antistitis. dans illi socios et cooperatores simplicium et antonium ac constantinianum. me quoque laboris eorum et peregrinationis non dico operum perfectorum comitem deputans.

Ego itaque cum longe post transitum egregii confessoris christi benedicti magistri nostri mirabilium operum patratoris sepulto iam beatissimo mauro et duobus comitibus nostris constantiniano scilicet et antonio. ad nostrum monasterium ultimam pene iam agens etatem una cum simplicio iuxta mandatum beati mauri fuisse regressus. compulsus ab omnibus fratribus congregationis cassinensis cenobii de quo profecti fueramus. et precipue a religiosissimo uiro ac cum honore nominando theodoro. qui tercius post sanctae memorie ualentinianum prelatum tempore lateranensis congregationem rexit monasterii. historiam de uita et conuersatione sue et de perfectione eiusdem beatissimi mauri. nec non etiam de constructione cenobii quod deo se iuuante strenue atque comptissime edificauit. quin et de miraculis que per illum dominus ad laudem et gloriam nominis sui operari dignatus est. et que nos ipsi coram positi oculis nostris inspeximus. altius et ab ipsa eius repetens natiuitate scribere sum aggressus. ad omnium edificationem monachorum.

De ueritate porro gestarum rerum et narrationis neminem suadeo ambigere. quia multo melius esse scio silere. quam aliquid mendosum confictumque narrare.

Denique hoc opusculum beatissimo pape bonifacio ostendi. quod ipse sanctissimus pontifex approbans laude dignum duxit. suaque sancta auctoritate roborauit.

Deprecor autem eos qui ad legendum sumserint. ne rustico inculto que conscripta stilo fastidiant. sed potius ueniam tribuant. quia quamuis imperitus exuberem.

ac nullius prerogatiua litterariae
artis qua inniti ualerem esse instruc-
tus, ea tamen quae per seruum suum operari
uoluit, in quibus ipse interfui, silentio non
sum passus abscondi. praesertim cum ad
hec exaranda quoquo modo possem, tam
fraterna caritate et deprecatione, quam non
paruipendendo sanctorum uirorum suorum prouocatus
exemplo. Explicit praefatio. Incipit
uita beatissimi Mauri abbatis.

Postquam diuinitas domini et
saluatoris nostri Ihesu Christi quae
miraculis per carnem choruscans
saluationem humani generis
procurare est dignata, uniuerso orbi
apostolorum innotuit praedicatione, et ecclesia
catholica ipsius sui domini piissimo redemp-
ta cruore, innumerabilium est sanguine
consecrata martyrum, qui uictrici coronati
patientia infirmioribus quibusque proximis
planiorem iam fidei uiam reliquere;
sublimitasque ac celsitudo quondam
illa terrena, et superbia in ipso quoque imperia-
li fastigio iugo diuinae credulitatis et
fidei per benignitatem et misericordiam conditoris
et liberatoris omnium clementissimo ac
rationabili equitatis iure est subdita,
diuisi longe lateque per dei prouidentiam
sanctissimi extitere uiri, qui aduersus
mundi principem diuino uallati ar-
matorio uiriliter decertantes, corporisque
illecebras ac uoluptates carnis deside-
rio eternorum abdicantes, praemiorum tam uirtute
signorum potentissimi quam doctrinae spiritu-
alis scientia clarissimi, quaeque etiam
omnium bonorum operum executores effec-
ti ardentissimi, et sua uisione in nostra
adhuc etate in recordatione micant
simul et lectione monimentorum. Inter quos
uelut clarissimum sydus inter astra reliquis
lucidius rutilans, tempore Iustini
senioris et Hilderici regis Uuandalorum,
beatissimus ac egregius uir Benedictus
facundissimus et luculentissimus cenobi-
alis regulae scriptor, totiusque monasticae
religionis disertissimus institutor ef-
fulsit. Quo etiam tempore sanctissimus papa
Iohanes qui tunc sanctae et apostolicae sedi in Ro-
mana urbe praesidebat, a Theoderico
rege arriano seuissimo orthodoxorum
persecutore fame peremptus est; Symma-
chusque patricius ab ipso arrianae per-
uersitatis fautore ferro trucidatur.
Huius quoque sanctissimi Benedicti uitam quicumque
plenius nosse desiderat, secundum dia-
logorum beati Gregorii librum legat,
ibique et qualis ei a puero institutio
et conuersatio fuit, sed et miraculorum eius
opera insignia quibus prae omnibus quos nostri
recolit memoria clarior et subli-